

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

B. S. M.

KOLDING
LATIN- OG REALSKOLE.

1884.

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøven

i

Kolding Latin- og Realskole

1884.

Skoleefterretninger

af

Karl Theisen.

I Aarsberetningen om Kolding Latin- og Realskoles Virksomhed for Skoleaaret 1882—83 meddeltes, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet ved Skrivelse af 23de April 1883 havde givet sit Samtykke til, at der her ved Skolen oprettedes en Gymnasialafdeling svarende til den lærde Statsskoles V og VI Klasse. I Henhold hertil har Skolen i indeværende Skoleaar kunnet fortsætte sin Udvikling opad med en femte Klasse, og der staar saaledes endnu kun tilbage efter Afslutningen af de forestaaende Afgang- og Aarsprøver yderligere at faa organiseret en sjette Klasse, for at den tilsigtede Plan i Skolens Drift kan siges at være bleven realiseret i sit fulde Omfang.

Det er en Selvfølge, at efterhaanden som Skolens Antal af Klasser i de fire forløbne Skoleaar er blevet forøget, er ogsaa det hele Apparat voxet i Forhold. Lærerpersonalet, der ved Skolens Oprettelse efter Sommerferien 1880 bestod af 7 faste Lærere — Bestyreren medregnet — og 4 Timelærere, tæller saaledes nu 9 faste Lærere og 7 Timelærere, og da der til næste Skoleaar skal oprettes en Klasse til, vil det være nødvendigt at forøge Lærerpersonalet med endnu en fast Lærer. At en saadan Tilvæxt i Lærerkrafterne har været dikteret af Nødvendigheden, vil blandt andet fremgaa af den Omstændighed, at det ugentlige Time-

antal, hvori der meddeles Undervisning, er steget fra 215 i 1880—81 til 305 for nærværende Tid, altsaa med 90 Timer om Ugen. I 1881—82 var Antallet 236 og i det følgende Aar 271. Samtidig er Middeltallet af Disciple steget fra 124 i det første Aar til 193 for indeværende Skoleaars Vedkommende.

Saa vel den Aar for Aar forøgede Discipelfrekvens som Udviklingen opad af de studerende Klasser har imidlertid ogsaa efterhaanden stillet større og større Fordringer til Antallet af Klasseværelser. Medens man saaledes i det første Skoleaar kunde nøjes med 7 Klasseværelser foruden naturhistorisk Samling og Lokaler til Sang og Gymnastik, fordredes der i det følgende Skoleaar 8 Klasseværelser og i 1882—83 9. Da der siden sidste Sommerferie daglig har været 10 Klasselokaler i Brug, har det været nødvendigt at lægge Beslag paa det Værelse, der hidtil er blevet benyttet til Sangsal, hvorfor Sangundervisningen har været henvist til Gymnastiksalen — en Ordning, der ganske vist har medført flere Ulemper. Imidlertid har det dog endnu været muligt uden Ombygninger eller egentlige Udvidelser af Skolen at finde den nødvendige Plads; men da der nu inden for Skolebygningens Omraade ikke findes et eneste ubenyttet Lokale, i hvilket man kan anbringe den vordende sjette Klasse, paa tvinger en Udvidelse af Skolebygningen sig som en bydende Nødvendighed. Skolens Forstanderskab har derfor ogsaa i Følge Henstilling fra Bestyreren ved flere Lejligheder taget denne Sag under Overvejelse og drøftet forskjellige i den Anledning fremkomne Forslag. Da imidlertid sjette Klasse i Skoleaaret 1884—85 kun vil tælle 3 Disciple, som man ekstraordinært vil kunne undervise f. Ex. i Lærerværelset eller Bibliotheket i de Timer, da alle andre Lokaler ere optagne, og da tilmed disse 3 Disciple idetmindste delvis ville blive underviste sammen med Gymnasialafdelingens

ynge Klasse, er man bleven enig om at udsætte Byggeforetagendet til næste Aar.

Ogsaa Skolens Bibliothek og Samlinger, der udgjøre en saa væsentlig Bestanddel af det hele Undervisningsapparat, have modtaget ret anselige Forøgelse i de forløbne fire Aar, og Skolens Forstanderskab har paa en smuk Maade varetaget Skolens Tarv og Interesser ved med rund Haand at bevilge de i den Anledning nødvendige Midler. Nogle enkelte Oplysninger ville bedst vise, at det ikke er saa forholdsvis ringe Summer, det her drejer sig om. Bibliotheket, der efterhaanden er blevet fuldstændig omordnet, har saaledes siden 1880 modtaget en Forøgelse af over 500 Bind, den naturhistoriske Samling er for visse Afdelingers Vedkommende skabt fra ny — den tæller saaledes nu henved 80 udstoppede Fugle, der paa ganske enkelte Undtagelser nær ere erhvervede i de sidste fire Aar — og den fysiske Samling er dels bleven kompletteret med ny Apparater, dels underkastet et gennemgaaende Eftersyn og Restavrering. Ved egne Midler vilde Skolen imidlertid næppe have været i Stand til at opnaa saa betydelige Resultater i en forholdsvis saa kort Tid, og den bør derfor med Tak og Paaskjønnelse mindes de mange, der ved Gaver til Bibliotheket eller Samlingerne have vist Interesse for den og dens Gjerning. Særlig bør denne Tak henvendes til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, som ved at optage Kolding Latin- og Realskole blandt de Skoler, der allerede i Aar nyde godt af en paa Finantsloven given Bevilling til Eftersyn, Vedligeholdelse og Supplering af de fysiske Skolesamlinger, saa væsentlig har bidraget til, at denne Samling for vort Vedkommende forhaabentlig i en nær Fremtid vil være i en saadan Stand, at den kan fyldestgøre de nødvendige Fordringer og saaledes bidrage sit til en frugtbar Undervisning i et Fag, hvis Fænomener

og Resultater møde Disciplen for hvert Skridt, han gjør i Livet.

Skolebibliotheket, der allerede i flere Aar har modtaget betydelige og værdifulde Gaver fra forskjellige Privatmænd, er navnlig i Aar ad privat Vej blevet forøget efter en større Maalestok, saaledes som det vil fremgaa af den senere henne i nærværende Indbydelsesskrift aftrykte Bogliste. Da der endnu ikke er optaget noget Katalog, kan Bogsamlingens Størrelse ikke angives med fuldstændig Nøjagtighed, men efter et løseligt Skjøn tæller den nu ca. 6200 Bind. Skolen med alle dens tilhørende Samlinger ere Kommunens Ejendom, og da der ikke her paa Egnen findes nogen anden større Bogsamling, er det naturligt, at Adgang til Udlaan ogsaa staar aaben for Byens Indbyggere, skjønt det jo følger af sig selv, at Bibliotheket ligesom hele det øvrige Apparat, der er knyttet til Skolen, væsentlig skal tjene til Undervisningens Tarv. Antallet af de udlaante Bøger udgjør i Reglen ca. 100 Bind, af hvilke omtrent 90 Bind optages af Skolens Lærere og Disciplene i de øverste Klasser, medens Resten er udlaant til Folk uden for Skolen. Antallet af dem, der uden at høre til Skolens Personale, siden Sommeren 1880 have faaet Bøger fra Bibliotheket, udgjør i alt 51, som tilsammen have laant 211 Bind. Det skal dog med det samme bemærkes, at der ikke fra Skolens Bogsamling udlaanes Bøger, der falde ind under Kategorien Morskabslæsning eller, som man maaske kan udtrykke det, tilhøre Lejebibliotheks-litteraturen.

Skolens Budget er naturligvis steget i samme Forhold, som den hele Institution er voxet; det er ret oplysende ogsaa ad denne Vej at forfølge Skolens Udvikling siden dens Oprettelse i Sommeren 1880. I det Overslag, som Forstanderskabet havde udarbejdet i April 1880 over Skolens sandsynlige Indtægter og Ud-

gifter, balancerer Regnskabet med 16266 Kr., hvoraf det paaregnede Skolekontingent udgjør 11540 Kr. I Regnskabet for 1881, der udviser en samlet Indtægt af 16440 Kr., findes Skolepengene kun opførte med 10375 Kr., altsaa en Del lavere end Overslaget; men til Gjengjæld stige de allerede i Regnskabet for 1882 til 12130 Kr., og Stigningen forøges yderligere i det følgende Aar til 14917 Kr. 57 Øre. For indeværende Aar er denne Skolens Hovedindtægt budgetteret til 16000 Kr., det vil sige til en Sum, der paa lidt nær svarer til det første Overslags hele Indtægtsside. Den samlede Indtægt for de samme Aar er voxet fra 16440 Kr. i 1881 til 17848 Kr. 32 Øre i 1882 og 22673 Kr. 93 Øre i 1883. Den betydelige Stigning for det sidste Aar skyldes foruden det stigende Discipelantal tillige det forøgede Tilskud fra Statskassen paa 3000 Kr., som tilstodes Skolen paa sidste Aars Finanslov og som er fornyet paa indeværende Aars Finanslov. Samtidig ere imidlertid ogsaa Udgifterne stegne omtrent efter samme Skala, nemlig fra 16087 Kr. 89 Øre i 1881 til 18003 Kr. 32 Øre i 1882 og 21240 Kr. 88 Øre i 1883. Sammenholdes Budgettet af April 1880 med Udgiftskontoen i Regnskabet for 1883, vil man f. Ex. se, at Lærergagerne ere voxede fra 11900 Kr. til 15647 Kr. 31 Øre, Udgifterne til Brændsel og Belysning fra 350 Kr. til 727 Kr. 68 Øre, altsaa til over det dobbelte, ligesom der til Inventariets Vedligeholdelse er anvendt 630 Kr. 14 Øre i 1883, medens der i 1880 kun findes budgetteret 300 Kr. paa denne Post.

Hvor fragmentariske og spredte de her givne Oplysninger end ere, ville de dog formentlig i store Træk kunne give et Billede af Skolens Udvikling i de fire Aar, der ere gaaede, siden Kolding Kommune for egen Regning overtog dens Drift og oprettede en Skole med kombineret Latin- og Realundervisning. De vise ogsaa, at de Mænd, der i sin Tid gjorde sig til Tals-

mænd for en saadan Ordning af Undervisningen her i Byen, have vidst paa rette Maade at vurdere de forskjellige Forhold og Faktorer, som i den Anledning maatte tages i Betragtning. Skjønt ganske vist fire Aar ere et for kort Tidsrum til, at man af det foreliggende Resultat tør drage altfor sikre Slutninger med Hensyn til Fremtiden, og skjønt man ikke tør lade ude af Betragtning, at ligesom forskjellige begunstigende Omstændigheder have bragt Byen og dens Omegn i den nuværende frodige Udvikling, saaledes kunne atter tilfældige Forhold frembringe en Reaktion, som naturligvis atter vilde udøve sin Indflydelse paa Skolen, saa har det dog altid sin Interesse og Betydning ad Kjendsgjerningernes Vej at konstatere det nuværende faktiske Forhold.

Forstanderskabet.

Skolen styres af et Forstanderskab paa 5 Medlemmer, der vælges for et Tidsrum af 6 Aar, idet Kolding Byraad besætter de 4 Pladser, Vejle Amts Skoleraad den femte. Følgende Mænd have for Tiden Sæde i Forstanderskabet:

- Hr. Gaardejer Bramsen, Binderup,
- Konsul Grau, Kolding,
- Sagfører Hansen, Kolding,
- Borgmester Schjørring, Kolding,
- Prokurator Zahn (R*), Kolding.

Examiner 1883.

A. Fjerde Klasses Hovedexamen.

Til denne Examen indstillede sig følgende 5 Disciple af IV st. Klasse:

Jørgen Holm, Søn af Kordegn H. ved Mariekirken i Haderslev.

Carl Andreas Mortensen, Søn af fhv. Gaardejer M. Ladegaard Nielsen, Kolding.

Carl Frederik Møller, Søn af afd. Gaardejer Møller, Kolding.

Johannes Mørch, Søn af Provst Mørch, S. Bjært.
 Jesper Peter Johansen Ravn, Søn af Gaardejer
 H. P. Ravn, Vonsild.

Som beskikkede Censorer mødte Hr. Professor E Holm (Dansk og Latin) og Adjunkt Karl Schmidt (Mathematik). Desuden viste følgende Mænd Skolen den Velvilje at deltage i Censuren: Hr. Cverretssagfører Bennetzen (Tysk), Hr. cand. theol. Eiler (Naturhistorie), Hr. Pastor Mørk Hansen (Historie), Hr. Oberst Marcher (Fransk), Hr. Provst Mørch (Græsk) og Hr. Skoleinspektør Siersted (Geografi).

De skriftlige Opgaver vare:

Udarbejdelse i Modersmaalet: Nordmændenes vigtigste Næringsveje.

Latinsk Stil: Efter Persernes Konge Cyrus fulgte Cambyses, der føjede Ægypten til Faderens Rige. Men denne Konge var en Mand af voldsom Karakter, og vred over Ægypternes Religion befalede han, at alle deres Templer skulde ødelægges. Da han sendte en Hær for ogsaa at erobre Ammons berømte Tempel, gik den til Grunde paa Vejen. Derefter saa han i Drømme, at hans Broder Smerdes vilde blive Konge, og af Frygt for, at denne skulde berøve ham Riget, tog han ikke i Betænkning at befale, at Broderen skulde dræbes. Han udvalgte en af sine Venner, en Mager, der hed Gomates, til at udføre denne Forbrydelse. Imidlertid døde han selv pludselig. Saasnart Mageren havde modtaget Budskabet om Kongens Død, dræbte han hemmelig Smerdes og gjorde i Stedet for ham sin Broder Orapasta til Konge, idet han sagde, at denne var Smerdes. Men da Otanes, en af de fornemste Persere, formodede, at Smerdes var dræbt, spurgte han sin Datter, der var en af de kongelige Hustruer, om Kongen var Cyrus's Søn. Hun bestyrkede hans Mistanke, og han overtalte derefter sex andre fornemme Persere til at dræbe den falske Smerdes.

føjer adjicio. — Karakter udtrykkes ved mores. — Religion superstitiones. — Vej iter. — i Drømme per quietem. — Smerdes Gen. is. — Mager magus. — Gomates Gen. æ. — udføre peragere. — formoder suspicor. — Hustru pellex.

Geometrisk Opgave: 1. Find Forholdet imellem Arealerne af de to Dele, hvori en Trekant deles ved en Linie parallel med Grundlinien, naar Højden derved er delt saaledes, at det øverste Stykke forholder sig til det nederste som p til q. Ex. p = 2, q = 1.

2. Tre Punkter A, B og C ere givne; man skal finde et fjerde D saaledes beliggende, at $\angle$ ADB og $\angle$ BDC ere lig givne paa Papiret tegnede Vinkler.

3. Naar i en retvinklet Trekant en Vinkel er 30° , er den modstaaende Side lig Halvdelen af Hypotenusen. Bevis det. Anvend det dernæst til at beregne, hvor stort det Areal er, som en Ko har at græsse paa, naar den er tøjret 12 Alen fra et Dige, som gaar i en ret Linie, i et Tøj, der er 24 Alen langt.

Arithmetisk Opgave: 1. I et Assuranceselskab er der i et Aar forsikret imod Ildsvaade Værdier til 15365200 Kr. imod en Præmie af $\frac{2}{3}$ pro Mille, det vil sige saaledes, at Selskabet faar $\frac{2}{3}$ Kr. for hver 1000 Kr. forsikret Værdi. Næste Aar nedsættes Præmien til $\frac{1}{2}$ pro Mille; til hvilket Beløb skulle da de forsikrede Værdier stige, for at Selskabet skal faa 1000 Kr. mere i Præmie?

2. Find x og y af Ligningerne

$$\begin{aligned}x + y &= 35 \\ \sqrt{x} - \sqrt{y} &= \sqrt{7}.\end{aligned}$$

3. Hvad er Grundtallet i det Logarithmesystem, i hvilket Logarithmen til 0,2 er $\frac{\sqrt{2} - \sqrt{3}}{\sqrt{3} - \sqrt{2}}$? Hvad er Logarithmen til 0,0016 i det samme System?

Udfaldet af Prøven ses af omstaaende Liste.

	Dansk.	Latin.	Græsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Arithmetik.	Geometri.	Points.	Points i Afgangsfagene.
J. Holm.	g+	mg÷	mg+	ug÷	mg+	ug÷	mg.	mg÷	ug÷	mg.	76 $\frac{1}{3}$	35 $\frac{2}{3}$
C. A. Mortensen	mg+	mg.	ug÷	ug.	ug.	ug.	ug÷	ug÷	ug÷	g+	81 $\frac{2}{3}$	36 $\frac{2}{3}$
C. F. Møller.	g+	g÷	mg.	ng.	mg.	mg.	g.	mg÷	g+	mg.	65.	31
J. Mørch.	mg÷	g.	mg.	ug÷	mg.	ug.	ug.	ug÷	g.	g+	72 $\frac{1}{3}$	34
J. P. J. Ravn.	g+	mg.	mg+	ug÷	ug.	ug÷	mg+	ug÷	ug÷	mg.	80	38

Der fordres til at bestaa Prøven 33 Points, hvoraf 15 i Afslutningsfagene (Tysk, Geografi, Naturhistorie, Arithmetik og Geometri).

B. Almindelig Forberedelsesexamen.

Til denne Examen indstillede sig følgende 5 Disciple af IV Realklasse:

Edvard Ludvig Thaarup Caprani, Søn af afd. Fotograf C., Kolding.

Hans Christian Christensen, Søn af Kjøbmand L. P. Chr., Kolding.

Frode Alban Hoffmann, Søn af Stabssergent H., Kolding.

Johan Jørgen Theodor Frederik Vilhelm Mau, Søn af afd. Mejeriforpagter M., Kolding.

Adolf Daniel Christian Wedel, Søn af Bagermester W., Kolding.

I Bedømmelsen deltog foruden de under IV Klasses Hovedexamen nævnte Censorer Hr. Landinspektør Pingel (Naturlære) og Hr. Justitsraad Saxild (Engelsk).

De skriftlige Opgaver vare:

Udarbejdelse i Modersmaalet } S. IV Klasses Hoved-
Geometrisk Opgave } examen.

Engelsk Version: Every body knows that the first steamboat was built in America by Robert Fulton at the beginning of the nineteenth century. This event exercised a vast influence on the future development of the American nation. It was of the first importance to the people of the inland states that their great rivers should be enlivened with rapid and regular navigation. This, without the application of steam, was impossible; and this Fulton successfully accomplished. Indeed, the steamboat was the harbinger of a new era in civilization. Fulton was an Irishman by descent and Pennsylvanian by birth. His education was meagre and imperfect. In his boyhood he became a painter at Philadelphia. His friends sent him to London to receive instruction from a renowned painter; but his tastes led him to the useful rather than to the fine arts. From London he went to Paris, and there he conceived the project of applying steam to the purposes of navigation. Returning to New York, he began the construction of a steamboat. When the ungainly craft was completed, Fulton invited his friends to go on board and enjoy a trip to Albany. It was the 2d of September, 1807. The incredulous

crowds stood staring on the shore. The word was given, and the boat did not move. Fulton went below. Again the word was given, and this time the boat moved. On the next day the happy company reached Albany. For many years this rude steamer, called the „Clermont“, plied the Hudson. The old methods of river navigation were revolutionized.

harbinger Forløber. — ungainly klodset. — craft Fartøj. — trip Udflugt. — ply fare paa.

Praktisk Regning: 1. En Kjøbmand, som til A i London skylder 750 Pund Sterling (£), til B i Hamborg 11550 Reichsmark (R $\frac{1}{2}$) og til C i Kjøbenhavn 15450 Kr., kan ikke betale sin Gjæld og opgiver sit Bo som fallit. Han har en Varebeholdning af 5 $\frac{1}{2}$ Centner Kaffe, 11 Centner Sukker, 1200 Tønder Stenkul, 17000 Potter Stenolie og et Hus. Kaffen sælges for 140 Øre Pundet, Sukkeret for 39 Øre Pundet, Stenkullene for 5 Kr. 12 Øre Tønden, Stenolien for 17 $\frac{1}{2}$ Øre Potten og Huset for 15300 Kr. Hvormange pro Cent af hans Gjæld kan betales dermed? Hvormeget faa A, B og C henholdsvis i £, R $\frac{1}{2}$ og Kr.? (1 £ regnes for 18 Kr., 1 R $\frac{1}{2}$ for 90 Øre.)

2. A brygger 560 Tønder Øl. 1 Tønde Byg koster 9,5464 Kr. og giver 1,1436 Tønde Malt, 1 Tønde Malt giver 3,6578 Tønder Øl. Omkostningerne ere 60 pro Cent af Indkjøbsprisen, og der tjenes 10 $\frac{1}{8}$ pro Cent. Hvad sælger han alt Øllet for?

Beregningen sker ved Logarithmer.

Arlthmetik: 1. Af Ligningerne

$$\begin{aligned} \frac{1}{x} + \frac{2}{y} - \frac{3}{z} &= a, \\ \frac{2}{x} - \frac{1}{y} + \frac{3}{z} &= b, \\ \frac{3}{x} + \frac{1}{y} - \frac{2}{z} &= c \end{aligned}$$

findes x, y og z.

2. Størrelsen

$$\frac{\frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{2} + 1}}{\frac{1}{\sqrt{3} - \sqrt{2} + 1}} - \frac{\frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{2} - 1}}{\frac{1}{\sqrt{3} - \sqrt{2} - 1}}$$

bringes paa sin simpleste Form.

3. Paa hvilken Sætning beror det, at en Roduddragning kan ske ved Logarithmer, og hvorledes bevises den?

Anvendes til at finde x af $\sqrt[x]{1,29155} = \sqrt[12]{2,9155}$

Udfaldet af Prøven fremgaar af omstaaende Liste.

	Dansk,		Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Regning.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Orden.	Points.
	skrift- lig.	mundt- lig.												
E. L. T. Caprani.	mg.	mg.	mg+	mg+	ug÷	mg+	mg+	mg.	tg+	tg+	tg.	mg+	mg+	99 ² / ₃
H.C Christensen	g+	mg.	mg÷	ug÷		mg.	ug.	ug÷	ug÷	ug.	ug÷	ug.	mg+	107
F. A. Hoffmann	mg÷	mg÷	mg.	mg÷		ug÷	g+	ug÷	mdl÷	tg+	tg.	mg.	mg+	72
J. J. T. F. V. Mau	tg+	g÷	g.	mg÷		mg÷	mg.	ug÷	mg÷	tg÷	tg+	g+	mg+	69 ¹ / ₃
A. D. C. Wedel	mg÷	mg.	mg.	mg.		ug÷	mg.	ug÷	g.	tg+	tg.	mg+	mg	92 ² / ₃

Til „bestaaet“ fordres med Fransk 48 Points og uden Fransk 45 Points, til „bestaaet med Udmærkelse“ henholdsvis 120 og 111¹/₃ Points.

C. Skolens Aarsprøve

afholdtes efter det i sidste Aars Program angivne Skema og med følgende Resultat:

Af IV st. Klasses 5 Disciple opflyttedes 3 i V Kl. (2 forlode Skolen efter IV Kl.s Hovedexamen); af III Klasses 18 Disciple opflyttedes 13 i IV Kl. (7 i IV st. og 6 i IV R.); af II Klasses 27 Disciple opflyttedes 20 i III Kl. (6 i III st. og 14 i III R.); af I st. Klasses 13 Disciple opflyttedes 10 i II st. Kl.; af I Realclasses 25 Disciple opflyttedes 18 i R.; af 3dje Underclasses 29 Disciple opflyttedes 22 i I Kl. (10 i I st. og 12 i I R.); af 2den Underclasses 24 Disciple opflyttedes 17 i 3dje Underkl.; af 1ste Underclasses 20 Disciple opflyttedes 14 i 2den Underkl.

Undervisningen.

1. Fagene have været fordelte paa følgende Maade mellem Lærerne:

Faste Lærere:

Bestyreren: Dansk i V, IV og III Kl ; Historie i V, IV og III Kl.; Geografi i IV, III og 3 Underkl.	23	Timer.
Hr. cand. philol. Wiwel: Latin i V og IV st. Kl.; Græsk i V, IV st. og III st. Kl.; Oldnordisk i V Kl.	30	—
Hr. cand. polyt. Jessen: Matematik og Regning i IV, III og I Kl ; Natur- lære i V, IV R og III R.	26	—
Hr. cand. philol. Klein: Fransk i V, IV, III, II, I og 3 Underkl.; Latin i III st. og II st. Kl.	30	--

Hr. Lærer og Translatør Holst (Skolens Inspektør): Tysk i V, IV, III, II st., II R. og I Kl.; Skrivning i IV R., III R., II st., II R., 1 og 2 Underkl.	27	Timer.
Hr. Lærer Larsen: Religion i 2 Underkl.; Naturhistorie i II st., II R., I og Underklasserne; Tegning i alle Klasser; Regning i 2 Underkl.; Skrivning i 3 Underkl.	30	—
Hr. Lærer og Translatør Olsen: Engelsk i alle Realklasserne; Matematik i II st. og II R.	30	—
Hr. cand. phil. Haagerup: Dansk i II st., II R., I og 3 Underkl.; Historie i II st., II R., 2 og 1 Underkl.; Geografi i II st., II R. og I Kl.	28	—
Hr. cand. theol. Holm: Dansk i 2 Underkl.; Tysk i 3 og 2 Underkl.; Latin i I st. Kl.; Historie i I og 3 Underkl.; Geografi i 2 og 1 Underkl.; Regning i 1 Underkl.	30	—

Timelærere:

Hr. Overbetjent Borch (D. M.) med Understøttelse af Hr. Andersen: Gymnastik i hele Skolen	16	—
Hr. Lærer Hansen: Religion i I, 3 og 1 Underkl.; Dansk i 1 Underkl.; Regning i 3 Underkl.	15	—
Hr. Stabssergent Iversen (D. M.): Skrivning i 1 Underklasse	4	—
Hr. Boghandler Løding: Naturhistorie i IV og III Kl.	4	—
Hr. Kordegn Schmidt: Sang	5	—
Hr. Pastor Wagner, Sognepræst i Seest: Religion i V, III, II st. og II Rkl.	4	—

3. Oversigt over Aarets Arbejde.

Religion.

1 U. Det gamle Testaments Historie efter Balslev, 6 Psalmer og 5 bibelhistoriske Sange. — 2 U. Det ny Testaments Historie efter Balslev, 18 Psalmer. — 3 U. Balslevs Bibelhistorie forfra til Juda Rige, sammes Katekismus til det 7de Bud, 8 Psalmer og 5 bibelhistoriske Sange. — I Kl. Angers Bibelhistorie fra Juda Rigets Undergang til Indtoget i Jerusalem, 7de—10de Bud efter Balslevs Katekismus, 14 Psalmer. — II Kl. Det gamle Testament til Kongerne, Trosartiklerne efter Balslevs Forklaring, 13 Psalmer. — III Kl. Apostlenes Gjerninger og ny Testaments Historie til Slutningen af Bjærgprædikenen, Luthers Levned gennemgaaet. — V Kl. De 20 første Kapitler af Matthæus i Grundsproget.

Dansk.

1 U. Funch, Røgind og Warburgs Læsebog S. 1—149 og S. 195—217. Mundtlig Gjenfortælling og flittig Stavning. 19 Smaadigte ere lærte udenad. En Stil ugentlig (Afskrivning eller Diktat). — 2 U. Samme Bog S. 149—261 og S. 313—347. Gjenfortælling og Stavning. Enkelte grammatiske Grundbegreber indøvede under Læsningen. 7 Digte lærte udenad. 1 Stil om Ugen (i Reglen Diktat). — 3 U. Oplæsningsøvelser efter samme Bog samt af Campes Robinson Crusoe. Ordklasserne, særlig de bøjelige, samt Grundtræk af Sætningslæren indøvede efter et trykt Skema. 1 Stil ugentlig (Diktat og Gjenfortælling). — I Kl. Winkel Horns og Borchsenius's danske Læsebog benyttet til Oplæsning og Analyse. Sproglæren gennemgaaet efter et trykt Skema. 1 Stil ugentlig (Gjenfortælling). 4 større Digte ere lærte udenad. — II Kl. Oplæsning og Analyse efter samme Bog. Sproglæren efter et trykt Skema. Udvalgte Stykker af Walter Scott og A. D. Jørgensens Fyrretyve Fortællinger af Fædrelandets Historie oplæste af Disciplene. Nogle større Digte ere lærte udenad. 3 Stile maanedlig, dels Bearbejdelser af læst Undervisningstof, dels friere Opgaver. — III Kl. Oplæsning og Analyse efter Winkel Horns og Borchsenius's Læsebog. Sproglæren efter et trykt Skema. Flere større Digte ere lærte udenad. Stil: dels Gjengivelse af et bekjendt Stof, dels friere Opgaver. Den græsk-romerske Gudelære gennemgaaet i sine Hovedtræk. III R. har desuden i en særlig ugentlig Time læst den danske Literaturs Historie indtil Begyndelsen af det 19de Aarh. efter et kort dikteret Omrids; udvalgte

Stykker af de vedkommende Forfattere ere oplæste, og endvidere er „den politiske Kandestøber“ læst og omhyggelig gennemgaaet baade med Hensyn til Indhold og Form. — IV Kl. Oplæsning og Analyse. Udvalgte Stykker af de vigtigste danske Forfattere i dette Aarhundrede. Stil: Forskjelligartede fri Opgaver, undertiden Gjengivelse af et bekendt Stof. IV R. har desuden gennemgaaet den danske Literaturs Historie. Endvidere har Realafdelingen læst „Jacob v. Thybo“, „Væringerne i Miklagard“, „St. Hansaften-Spil“ og „Alferne“. — V Kl. Literaturhistorien indtil vort Aarhundrede efter Winkel Horn: Dansk Literaturhistorie t. Br. v. de lærde Skoler og Realskoler. Oplæsning af de vedkommende Forfattere. Digtarterne gennemgaaede. Endvidere har Klassen læst „Erasmus Montanus“, „St. Hansaften-Spil“ og „Helge“. Stil hveranden Uge af almindelig udviklende eller skildrende Indhold.

Oldnordisk.

V. Kl. Den prosaiske Del af Wimmers Læsebog undtagen Versene i Gunnlaugs Saga; Wimmers mindre Sproglære.

Tysk.

2 U. Kapers og Simonsens Læsebog for Begyndere til 3dje Afdelings Stykke 20 samt de tilsvarende Grundtræk af Formlæren efter Kaper. Sammes Stiløvelser for Begyndere Nr. 1—20. I Slutningen af Skoleaaret en Stil ugentlig. — 3 U. Samme Bog fra 3dje Afdelings St. 20 til Digtene. Efter Kapers Grammatik repeteret det i forrige Skoleaar læste Pensum samt et Udvalg af de uregelmæssige Verber. Kapers Stiløvelser for Begyndere Nr. 1—36. En Stil ugentlig. — I Kl. Kapers Læsebog for Melleml. forfra til S. 58. Sammes Grammatik forfra til S. 70. Sammes Stiløvelser f. Begyndere benyttede til Oversættelse fra dansk til tysk; en Hjemmestil ugentlig. — II Kl. Kapers Læsebog for Melleml. S. 56—120. Hele Formlæren efter sammes Grammatik. Ugentlig en Hjemmestil. — III Kl. Kapers Læsebog f. Melleml. S. 109—167. Sammes Grammatik læst og repeteret. Ugentlig en Hjemmestil. — IV Kl. Kapers Læsebog f. Melleml. S. 127—252. Hele Grammatikken repeteret. En Hjemmestil ugentlig. IV R. opgiver til Examen Læsebog f. Melleml. S. 127—193 (Prosa) og S. 193—235 (Poesi). Maaned- og Extemporallæsning efter Hjorths tyske Læsebog. — V Kl. Goethes „Hermann u. Dorothea“ og „Egmont“ samt udvalgte Stykker i Kapers Læsebog f. d. højere Kl. Grammatikken repeteret. Extemporallæsning efter Hjorths tyske Læsebog.

Fransk.

3 U.*) Pios Læsebog for Begyndere til S. 23 med de tilsvarende Afsnit af Formlæren. En Gang om Ugen skriftlig Oversættelse af de danske Stykker. — I st. Pios Læsebog for Beg. S. 23—46 med tilsvarende Afsnit af Formlæren. 1 Stil ugentlig. — II st. Pios Læsebog f. Beg. S. 46—92 med den tilsvarende Formlære. Desuden Afsnittene om Artiklerne efter Jungs Grammatik. 1 Stil ugentlig. — III st. Pios Læsebog f. Melleml. S. 32—47 samt S. 92—127. Formlæren indtil de ubestemte Pronominer efter Jung. En Stil ugentlig efter Jungs Stiløvelser. — IV st. Marmier: *Histoires allemandes et scandinaves* S. 17—66, 109—158, 279—304. Samme Bog benyttet til Hjemmelæsning. Extemporallæsning efter Galland: *Histoire d'Aladdin*; Formlæren og enkelte Afsnit af Syntaxen efter Jung. Pios Exempelsamling benyttet til Udenadslæren af Gloser. I Reglen 1 Stil ugentlig efter Jungs Stiløvelser. — V Kl. Statarisk Læsning efter Herrig et Burguy: *La France littéraire* (Molière: *L'Avare*, Feuillet: *Le village*, Vict. Hugo: *Jean Valjean*). Efter samme Bog læst kursorisk Stykker af Thiers, Mignet, Michaud og Mérimée. Extemporallæsning: Alfr. de Musset: *Croisilles*, Mérimée: *Tamango*, Balzac: *Un episode sous la Terreur* og *El Verdugo*, George Sand: *L'Orco* og *Le Toast*. Nogle Digte lærte udenad. Grammatikken efter Jung. 2 Stile om Ugen, undertiden Diktat. Pios Exempelsamling benyttet til Indøvelse af Gloser.

Engelsk.

I R. Listovs Ledetraad I og II. De danske Stykker oversatte skriftlig paa Skolen. — II R. Løkkes Læsebog f. Melleml. S. 1—49. Listovs Læsestykker og Stiløvelser, I Afdl. St. 1—24. Lunds Grammatik til de uregelm. Verber med enkelte Forbigaaelser. 1 Stil ugentlig. Nogle Digte ere lærte udenad. — III R. Listovs Udvalg af engl. Forfattere, 1ste Hefte S. 38—56; sammes Læsestykker, II Afdl. S. 41—60, 113—117, 155—161, 170—204; sammes Læsestykker og Stiløvelser, I Afdl. St. 30—56. Boysens Digtsamling S. 1—39. Lunds Grammatik. 1 Stil ugentlig. Nogle Digte ere lærte udenad. — IV R. Listovs Udvalg af engl. Forf., 1. Hefte S. 3—48, S. 56 og ud. Boysens Digtsamling S. 29 og ud. Desuden repeteret: Listovs Udvalg, 1ste H. S. 38—56; sammes Læsestykker, II Afd. S. 1—41, 85—103, 170—204; Boysens Digtsamling S. 1—29. Lunds

*) 18 af Klassens 31 Disciple deltog i Undervisningen.

Grammatik m. Tilføjelse af enkelte syntaktiske Regler. En Version ugentlig. Kursorisk Læsning: A Christmas Carol; Extemporallæsning: Dickens: Sketches. Til Afgangsprøven opgives: Listovs Læsestykker, II Afdl. S. 85—103, 178—204. Listovs Udvalg S. 3—81. Boysens Digtsamling S. 9—49.

Latin.

I st. Forchhammers Læsebog med det tilsvarende af Madvigs Grammatik. En Stil om Ugen paa Skolen (Læse bogens danske Stykker, senere Iversens Stiløvelser). — II st. Cæsars Gallerkrig 4de Bog samt de 12 første Kapitler af 5te Bog. Formlæren, de uregelmæssige Verber og de vigtigste syntaktiske Regler efter Madvigs Grammatik. 2 Stile ugentlig (Iversens Stiløvelser), undertiden Version. — III st. Ciceros 1ste og 2den Tale mod Catilina. Af Ovids Metamorfoser i Blochs Udvalg: Niobe, Lycierne, Dædalus og Midas (396 V.). Formlæren repeteret; det væsentligste af Syntaxen gennemgaaet og indøvet gennem Stil (2 Gange ugentlig) efter Iversens Stiløvelser 2det Kursus. Undertiden Version og mundtlig Stil. — IV st. Ciceros Tale pro Milone. Sallusts Jugurtha til Kapitel 61. Ovids Metamorfoser i Blochs Udvalg: Perseus og Skabelsen (507). Grammatik. Iversens Stiløvelser gennemgaaede dels skriftlig, dels mundtlig paa enkelte Stykker nær. — V Kl. Livius's 22de Bog. Tacitus's Agricola. Cicero: De officiis, I. Seneca: Consolatio ad Marciam. Horats's Breve. Fastholdelse af alle under Læsningen paatruftne sproglige Egenheder og nødvendige Realier. Ugentlig Hjemmeversion efter Henrichsen.

Græsk.

III st. Formlærens Grundtræk efter Berg indøvede ved sammes Forskole. Xenophons Anabasis, 3dje Bogs 1ste og 2det Kapitel læst og repeteret. — IV st. Xenophons Anabasis 2den Bog samt Odysseens 1ste Bog. Formlæren repeteret og de vigtigste syntaktiske Regler gennemgaaede. — V Kl. Iliadens 1ste, 5te og 6te Bog. Odysseens 5te, 6te og 9de Bog. Platons Apologi og Kriton. Mythologiens Grundtræk efter Dorph foruden det til Læsningen knyttede grammatiske og antikvariske Stof.

Historie.

1 U. Danmarks Historie til Frederik III efter Røms lille Fædrelandshistorie. — 2 U. Oldtidens Historie efter Blochs mindre Lærebog. — 3 U. Middelalderens og den nyere Tids Historie indtil den franske Revolution efter samme Bog. — I Kl. Oldtidens Historie efter Blochs Lærebog til Brug for

Realskoler. — II st. og II R. Middelalderens samt Nordens Historie efter samme Bog. — III Kl. Den nyere Tids Historie til den franske Revolution samt Nordens Historie fra 1523 til Begyndelsen af det 19de Aarhundrede efter samme Bog. — IV Kl. Oldtidens og Nordens Historie efter samme Bog. IV R. har i en særlig ugentlig Time repeteret Middelalderens, den nyere og nyeste Tids Historie. — V Kl. Nordens Historie til 1660 samt Grækenlands Historie efter Thriges Lærebøger. Gjennemgaaet Hovedpunkterne af Danmarks Retshistorie i Middelalderen og Grækenlands Kunsthistorie.

Geografi.

1 U. De nordiske Riger og Østeuropa efter Granzows lille Geografi. — 2 U. Syd-, Vest- og Mellemeuropa efter samme Bog. — 3 U. De fremmede Verdensdele og Indledningen efter samme Bog. — I Kl. Fra den politiske Geografi til Sydeuropa efter Granzows større Lærebog. — II st. og II R. Syd-, Vest- og Mellemeuropa, med stadig Henblik paa den fysiske Geografi, efter samme Bog. — III Kl. De fremmede Verdensdele efter samme Bog under stadig Indøvelse af den fysiske Geografi. — IV Kl. Det hele Pensum repeteret efter samme Bog.

Naturhistorie.

1 U. Pattedyr og Fugle efter Lütken Nr 3. — 2 U. De koldblodige Hvirveldyr efter samme Bog. — 3 U. De hvirvelløse Dyr efter Sahlertz: Vejledning ved den første Undervisning i Naturhistorie. Indledningen til Plantelæren efter Strøms mindre Lærebog. — I Kl. Den almindelige Indledning samt de varmblodige Hvirveldyr efter Lütken Nr. 2. — II st. og II R. De koldblodige Hvirveldyr samt Leddyr og Bløddyr efter samme Bog. — III Kl. De varmblodige Hvirveldyr, Krybdyr og Padder efter samme Bog. Plantens Form, Sammensætning og Liv samt de tokimbladede Planter efter Vaupells Botanik. — IV Kl. Det hele Pensum efter Lütken Nr. 2 og Vaupells Botanik.

Mathematik.

I. Kl. Steens elementær Arithmetik: Addition, Subtraktion, Multiplikation, Division og Decimalbrøk. Jul. Petersens Lærebog i d. elmnt. Plangeometri til 2det Kapitel. — II st. og II R. Proportioner, Decimalbrøk og Potens efter Steens elmnt. Arithm. og Algebra. Jul. Petersens Geometri til 3dje Kap. — III Kl. Rod samt Ligninger af 1ste og 2den Grad efter Steens Algebra. Jul Petersens Geometri fra 3dje Kap. og ud, 2—3 ugentlige Hjemmeopgaver. — IV Kl. Steens Algebra fra Logarithmer og ud. De to sidste Kapitler af

sammes Geometri. Repeteret det hele Pensum. Ugentlig Hjemmeopgaver.

Regning.

1 U. Multiplikation og Division i ubenævnte hele Tal, Omskrivningsopgaver og Addition med benævnte hele Tal. Tabel og Hovedregning (Meyers Regnebog I). — 2 U. Multiplikation og Division i benævnte hele Tal samt lette Opgaver i Reguladetri (Meyers Regnebog I). Hovedregning. — 3 U. Reguladetri i benævnte hele Tal samt Brøks Addition og Subtraktion (Meyers Regnebog I og II). Hovedregning. — I Kl. De fire Regningsarter i Brøk samt Decimalbrøk (Meyers Regnebog II). — II st. og II R. Decimalbrøk, Reguladetri, omvendt og sammensat Forhold samt nogle blandede Opgaver (Meyers Regnebog II). — III Kl. Forskjellige Opgaver i Delingsregning, omvendt og sammensat Forhold, Procentregning m. m. (Meyers Regnebog II). — IV Kl. Areal- og Volumenberegning samt forskellige blandede Opgaver. IV R. har haft en særlig Regnetime ugentlig.

Naturlære.

III R. K. Schmidts mindre Lærebog i Fysik til Magnetisme. Tillige er der læst lidt Kemi. — IV R. Samme Bog fra Magnetisme og ud, Lyslæren i kort Udtog. Repeteret det hele Pensum. — V Kl. Læst Schmidts Fysik m. Undt. af Lyslæren. Repeteret Magnetisme, Elektricitet og Bevægelseslæren. Schmidts Astronomi til Kap. V.

Disciplene.

Umiddelbart efter Sommerferien talte Skolen 198 Disciple. Der er i Løbet af Skoleaaret optaget 3 Disciple, alle i August, og udgaaet 15. Af disse forlod en Skolen et halvt Aar efter at have taget fjerde Klasses Hovedexamen for at blive Militær, 10 afsluttede deres Skolegang for efter Konfirmationen at gaa over i praktiske Livsstillinger, 2 forlode Skolen paa Grund af Forældrenes Bortrejse og 2 paa Grund af forandrede Dispositioner fra Hjemmets Side. Skolen tæller saaledes for Øjeblikket 186 Disciple. Fluktuationen i

Discipelfrekvensen siden Udstedelsen af sidste Program ses af hosstaaende Skema.

	Af- gang.	Til- gang.	Disci- peltal.
Antal af Disciple i Juni 1884 (se sidste Aars Program)			171
Udgaact efter Afgangsexamen . . .	6	}	160
„ „ Aarsprøven	5		
Tilgang ved Optagelsesprøven $\frac{3}{7}$ 83		38	198
Yderligere optaget i August		3	201
Afgang i Løbet af Skoleaaret 18 ⁸³ / ₈₄	15		
Nuværende Discipeltal			186

Efter Forældrenes Livsstilling fordele Disciplene sig paa følgende Maade: 73 ere Sønner af Landbrugere, 46 af Handlende, 32 af Haandværkere, 24 af Embeds- og Bestillingsmænd og 11 af Fædre i forskellige Livsstillinger. I nedenstaaende Fortegnelse ere Disciplene opførte klassevis i alfabetisk Orden, medens Fædrenes Livsstilling er tilføjet i Parenthes. Hjemstedet anføres kun, naar Forældrene ere bosatte uden for Kolding.

V Kl. (3 Dscpl.)

1. C. Mortensen (fhv. Gaardejer M.)
2. J. Mørch (Provst M., S. Bjært)
3. J. Ravn (Gaardejer R., Vonsild)

IV st. Kl. (9 Dscpl.)

4. H. Brødsgaard (Proprietær B., Jordrup)
5. C. Hatt (Gaardejer H., Stenderup)
6. Th. Jacobsen (Gaardejer J., Anst)
7. J. Juhl (Vinhandler J., Kjøbenhavn)
8. O. Nielsen (Kjøbmand C. N.)
9. J. Petersen (Proprietær P., Krogager)
10. V. Schjørring (Borgmester S.)
11. J. Skøtt (Gaardejer S., Vonsild)
12. C. Ørum (Slagterm. C. C. Ø.)

IV Rkl. (6 Dscpl.)

13. N. Jensen (Vognfabrikant J.)

14. Th. Johansen (Sædkerm. J.)
15. Jp. Juhl (Ølbrygger J.)
16. P. Lind (Urmager L.)
17. H. Moesgaard (Gaardejer M., Gjesten)
18. S. Petersen Kæmner P.)

III st. Kl. (6 Dscpl.)

19. J. Boysen (Kreaturhandler B.)
20. K. Bramsen (Gaardejer, Amsraadsm. B., Binderup)
21. F. Hansen (Skibsbygger H.)
22. N. Juhl (Gaardejer J., Skartved)
23. O. Kralund (Kjøbm. K., Aabenraa)
24. V. Thygesen (Proprietær T., Hesselballe)

III Rkl. (17 Dscpl.)

25. E. Bløcher (afd. Garver B.)
26. N. Bramsen (Gaardejer R. B., S. Bjært)
27. N. Flensburg (Møllejejer F., Skovmøllen)
28. A. Halby (Mægler H.)
29. E. Hansen (Detallist H.)
30. C. Hartmann (Malerm. H.)
31. J. Iskov (Gaardejer S. I., Vonsild)
32. J. Juhl (Brøder til Nr 22)
33. J. Jørgensen (Gaardejer J., Ødis-Bramdrup)
34. M. Lind (afd. Gaardejer L.)
35. P. Løding (Boghndl. L.)
36. C. Nissen (Gaardejer N., Lebøl, Als)
37. C. Olesen (Inspektør O., Ringkjøbing)
38. A. C. Petersen (Grd. P., Bramdrup pr. Haderslev)
39. V. Preuss (Skovkasserer P.)
40. J. Ræder (Proprietær R., Dyrehavegaard)
41. S. Simonsen (Vognmand S.)

II st. Kl. (14 Dscpl.)

42. C. Bastrup (afd. Kjøbm. B.)
43. E. Borch (Kjøbm. E. B.)
44. S. Frost (Branddirektør F.)
45. K. Hørlyck (Gaardejer P. R. H., Bastrup)
46. O. Iskov (Broder til Nr. 31)
47. J. Lundager (afd. Kjøbm. L.)
48. V. Ravnkilde (Stationsforvalter R., Brørup)
49. G. Ræder (Broder til Nr. 40)
50. C. Schmidt (Kjøbm. A. S.)
51. I. Thomsen (Gaardejer T., Langholtgaard)
52. A. Thygesen (Broder til Nr. 24)
53. C. Tillisch (Herredsfoged, Kammerjunker T.)

54. C. Vyff (Gaardejer V., Vonsild)
 55. C. Wagner (Pastor W., Seest)
- II. Rkl.** (20 Dscpl)
56. A. Bløcher (Broder til Nr. 25)
 57. E. Brødsgaard (Broder til Nr. 4)
 58. N. Buhl (Konditor B.)
 59. J. Burcharth (Malerm. B.)
 60. J. Böttzauw (Proprietær B., Varmark)
 61. V. Caprani (afd Fotograf C.)
 62. C. Daugaard (Kjøbm. D.)
 63. H. Hagsted (Gaardejer H., Skovdruplund)
 64. C. Hansen (afd Kjøbm H.)
 65. O. Høy (afd Gaardejer H., Hylkegaard)
 66. J. Iskov (Gaardejer H. C. I., Vonsild)
 67. L. Kehlet (Gaardejer K., Ørby pr. Haderslev)
 68. C. Kjeldgaard (Lærer K.)
 69. M. Nielsen (afd Hestehandler N.)
 70. P. Petersen (Værtshusholder P.)
 71. P. Rasmussen (Kjøbm. R., Jordrup)
 72. P. Skousen (Gaardejer S., Bastrup)
 73. P. Söes (Gaardejer S., S. Bjært)
 74. M. Utzon (Møllejejer U., Dalby)
 75. A. Østergaard (Gaardejer Ø., Egtved)
- I st. Kl.** (14 Dscpl)
76. J. Borch (Broder til Nr. 43)
 77. H. C. Dons (Gaardejer D., Seestgaard)
 78. H. Gether (afd. Apotheker G.)
 79. C. Hansen (Broder til Nr. 21)
 80. K. Jensen (Broder til Nr. 13)
 81. A. Kralund (Kjøbm. K.)
 82. C. Krøldrup (Kjøbm. K.)
 83. J. Kyed (afd. Gaardejer K., Eltang)
 84. Jhns. Lind (Gaardejer C. N. L., Skartved)
 85. A. Madelung (Proprietær M., Østerbygaard)
 86. H. M. Raben (Kjøbm. R.)
 87. E. Svensson (Hotelejer S.)
 88. S. Sørensen (Gaardejer S., Jordrup)
 89. Th. Thomsen (Broder til Nr. 51)
- I Rkl.** (14 Dscpl.)
90. P. V. Bahnson (afd. Toldassistent B.)
 91. A. Boesen (Proprietær B., Eltang)
 92. P. Buhl (Broder til Nr. 58)
 93. J. Corydon (Translatør C.)

94. V. Halby (Broder til Nr. 28)
95. V. Hansen (Gaardejer H., N. Bjært)
96. Kr. Lind (Gaardejer N. C. L., Skartved)
97. M. Nissen (Kjøbm. N.)
98. N. Nyboe (Gaardejer N., Skanderup)
99. P. C. Petersen (Sadelmagerm. P.)
100. A. L. Petersen (Slagterm. P.)
101. J. Viuff (Gaardejer V., Munkensdam)
102. J. Wichmann (Kjøbm. W.)
103. J. Wisbech (Boghndl. W.)

3 Ukl. (31 Dscpl.)

104. U. Boesen (Broder til Nr. 91)
105. M. Christensen (Kjøbm. L. P. C.)
106. J. Dreijer (afd. Kommissionær D.)
107. L. Finnemann (Gaardejer F., Torning pr. Haderslev)
108. H. Johnsen (Stationsforvalter J., Holsted)
109. Jhns. Juhl (Proprietær J., Paaby)
110. K. Juhl (Broder til Nr. 109)
111. M. Juhl (Broder til Nr. 22 og 32)
112. M. M. U. Juhl (Gaardejer J.)
113. P. Jørgensen (Gaardejer J., Brændøre)
114. N. Kaaber (Sagfører K)
115. H. Kaalund (Kjøbm. K.)
116. L. Kjærbølling (afd. Skolelærer K., Vamdrup)
117. A. Krøldrup (Broder til Nr. 82)
118. H. Kyster (Skomagerm. A. K.)
119. F. Lassen (cand. polit., Lt. L., Kjøbenhavn)
120. J. Loessl (Maskinfabrikant L.)
121. L. Lundgaard (Skolelærer L., Vonsild)
122. C. Nielsen (Murm. M. N.)
123. M. Olesen (afd. Kjøbm. O.)
124. A. Petersen (Læge P., Anst)
125. P. Ravn (Broder til Nr. 3)
126. O. Ræder (Broder til Nr. 40 og 49)
127. K. Schwensen (Overretssagf. S.)
128. N. Skousen (Broder til Nr. 72)
129. V. Stannius (Gaardejer S., Kjøbenhoved)
130. O. Termansen (fhv. Møllejejer T., Kjøbenh.)
131. J. Vyff (Broder til Nr. 54)
132. L. Wagner (Broder til Nr. 55)
133. V. Wedel (Bagerm. W.)
134. H. Wissing (Proprietær W., Sønderskovgaard)

2 Ukl. (32 Dsepl.)

135. J. Borch (Broder til Nr. 43 og 76)
136. K. Buch (Gaardejer H. B., Seest)
137. S. Buch (Kommissionær B.)
138. H. Buhl (Broder til Nr. 58 og 92)
139. M. Burcharth (Broder til Nr. 59)
140. N. Caprani (Broder til Nr. 61)
141. S. Daugaard-Hansen (Broder til Nr. 95)
142. T. Flensburg (Broder til Nr. 27)
143. J. Friis (Møller F., Skovmøllen)
144. N. Hansen (Kjøbm. H. R. H.)
145. P. M. Hansen (afd. Gaardejer H., Vonsild)
146. K. Harboe (Bankbogholder H.)
147. Kn. Hartnack (afd. Pastor H.)
148. H. Holländer (Teglværksejer H.)
149. L. Holst (Gaardejer H., Virkelyst)
150. H. Jakobsen (Herredsfdm. J.)
151. H. Jensen (Klasselotterikollekt. J.)
152. V. Jochumsen (Slagterm. J.)
153. J. Kralund (Broder til Nr. 81)
154. N. Lassen (Gaardejer L., Hejls)
155. P. L. Lind (Broder til Nr. 96)
156. V. Meyer (Kjøbm. L. M.)
157. J. G. Møller (afd. Fabrikant M.)
158. F. Nissen (Organist N.)
159. N. S. Nyboe-Lassen (afd. Gaardejer N., Rebæk)
160. H. Nyholm (Herredsfdm. N.)
161. N. Osterwaldt (afd. Kjøbm. O.)
162. N. Pedersen (Husmand P., Seest)
163. A. Petersen (Skrædderm. P.)
164. J. Rink (Apotheker R.)
165. C. Utzon (Broder til Nr. 74)
166. S. Wichmann (Broder til Nr. 102)

1 Ukl. (20 Dsepl.)

167. C. Bay (Dampskibsexpeditør B.)
168. C. S. Borch (Kjøbm. C. S. B.)
169. H. Bølling (Urmager B.)
170. C. Byriel (Bankfuldm. B.)
171. S. Daugaard (Garverm. D.)
172. Th. Daugaard (Broder til Nr. 62)
173. V. Hansen (Broder til Nr. 144)
174. M. Høy (Broder til Nr. 65)
175. A. Jensen (Kjøbm. A. P. J.)

176. J. M. Jensen (Kjøbm. A. J.)
177. S. Jensen (Broder til Nr. 151)
178. H. Lassen (Broder til Nr. 154)
179. E. Lundby (Stationsforvalter L., Vejen)
180. M. V. Madsen (Gaardejer M., Kolding Mark)
181. C. A. Pagh (Stationsinspekt. P.)
182. M. Rasmussen (Snedkerm. R.)
183. A. T. Roose (Kjøbm. R.)
184. A. Schultz (Gaardejer S., Dalby)
185. H. Wagner (Broder til Nr. 55 og 132)
186. E. Wisbech (Broder til Nr. 103).

Skolens Samlinger og Inventarium.

Bibliotheket

er i indeværende Skoleaar blevet forøget med følgende Bøger*):

Sprogvidenskab og Literatur.

- Nordisk Tidsskrift for Filologi. Ny Række, 6te Binds
2det og 3je H.
- J. Fritznér: Ordbog over det gamle norske Sprog.
1ste—3je H. Kristiania 1883 og 84.
- Hans Dahl: Frederik Chr. Sibbern og Modersmaalet.
1884.
- P. Hansen: Illustr. dansk Litteraturhistorie. 1ste—6te
H. 1883—84.
- P. Hessel: Digtarternes Afstamning. 1883.
- *Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog
for Skolens mellemste og højere Klasser. 1883.
- Do. Do.: Hovedværker af den danske Literatur. I, II.
1883.
- *Sig. Müller: Læsestykker af danske og norske For-
fattere. 1883.

---

*) † betyder tilsendt fra Ministeriet, * Gave fra Private.
Hvor Trykkestedet ikke anføres, er det Kjøbenhavn.

- N. F. S. Grundtvigs poetiske Skrifter, udg. af Sv. Grundtvig. V. 1883.
- Hundrede Aar, et Mindeskraft i Anledn. af Hundredaarsdagen for N. F. S. Grundtvigs Fødsel. 1883.
- Winkel Horn: Grundtvigs Liv og Gjerning. 1883.
- W. Krogh: Biskop Martensen og Kong Frederik VII. 1883.
- H. Martensen: Af mit Levnet. 1837—54 og 1854—83. 1883.
- Luthers reformatoriske Skrifter i Udvalg, overs. af J. Kaper med hist. Indledninger af Fr. Nielsen. 1—17 H. 1883.
- Scheibe: Holbergs Levnet, oversat af C. Ewald. 1883.
- Sofokles: Elektra. Paa Dansk v. Th. Siersted. 1883.
- Topelius: Fra d. høje Nord. II—IV. 1883.
- J. Grimm u. W. Grimm: Deutsches Wörterbuch. IV Binds 1ste Afdls. 2den Halvdel, 5te H. VI Binds 11te og 12te H. VII Binds 4de H. Leipzig 1883—84.
- Westermann's illustr. deutsche Monats-Hefte, herausgeb. v. Fr. Spielhagen. 1883: Juni—December, 1884: Januar—Maj. Braunschweig.
- Jhns. Paludan Müller: Studier over Goethes Dramaer. 1884.
- Chr. Sick: Dictionnaire français — dano — norvégien. 1883.
- Sundby og Baruël: Dansk—norsk—fransk Ordbog. 11te—14de H. 1883—84.
- Baruël og Trier: Udvalgte Stykker af den franske Literatur før 1830. (4 Exmplr.) 1879.
- Baruël og Michelsen: Franske Noveller og Skitser af nyere Forfattere. (3 Exmplr.)
- Herrig et Burguy: La France littéraire. Brunsvic 1881.
- *C. F. Jung: Fransk Læsebog for Begyndere, 2den Udg. 1883.

- *Do.: Fransk Læsebog f. Melleml, 2den Udg. 1863.
 Ad. Hansen og J. Magnussen: Opgaver til engelske
 Versioner. 1884.
 Aug. Western: Engelsk Lydlære for Studerende og
 Lærere. Kristiania 1882.
 Sunbeam Stories. Leipzig 1863 (5 Exmplr.)
 Jensen: Latinsk-dansk Ordbog til Skolebrug. 2det
 og tredje H. 1883--84.
 *Udvalgte Skrifter af Lukianos med Fortolkninger,
 væsentlig til Skolebrug, udg. af M. C. Gertz. 1883.
 G. W. Nitsch: Erklærende Anmerkungen zu Homer's
 Odyssee. I—III. Hannover 1826, 31 og 40.

Pædagogik og Skolevæsen.

- †Fortegnelse over de 311 Studerende, der i 1883 have
 tilendebragt Afgangsexamen ved de lærde Skoler
 o. s. v.
 †Meddelelser ang. de lærde Skoler m. dertil hørende
 Realundervisning i Kongerg. Danmark for Aarene
 1857—78 (Indholdsfortegnelse og Sagregister). 1883.
 †Do. do. for Aarene 1879—81. 1883
 Goos: Aarbog f. Kjøbenhavns Universitet o. s. v.
 1864—71. 2det Binds 1ste og 2det H. 1883.
 Do. do. for det akademiske Aar 1881—82. 1883.
 Vor Ungdom: 1883: 3dje—6te H. 1884: 1ste—2det
 Hefte.
 Berättelse om det fjerde allmänna nordiska skolmötet
 i Stockholm. Udgifven af Const. Falk. Stockholm.
 1883.
 Chr. Brøchner-Larsen: Meddelelser om Berlins
 Borger- og Almueskolevæsen. 1884.
 A. Hedin: Om Latin-herraväldet. Stockholm 1883.
 Kr. Johansen: Om Opdragelse og dens særlige For-
 hold til Filantropi og Hygiejne. 1883.
 M. Rasmussen-Søkilde: De Reventlowske Skoler
 for hundrede Aar siden 1883.

Historie, Rets- og Statsvidenskab.

Aarbøger f. nordisk Oldkyndighed og Historie. 1883:
2det—4de H. 1884: 1ste H.

Historisk Tidsskrift. Femte Række, IV, 1ste og 2det H.

Samlinger til jydsk Historie og Topografi. IX, 4de H.
X, 1ste H.

Skrifter udgivne af Selskabet til hist. Kildeskrifters
Oversættelse. XXV—XXX.

Personalhistorisk Tidsskrift. IV, 1ste—4de H.)

Historisk Arkiv. 1883: 6te—12te H. 1884: 1ste—
5te H.

*V. Klaussen: Større Udtog af Danmarkshistorie.
3dje Udg. 1883.

*Sig. Müller: Grundtræk af den nordiske Mythologi.
1883.

*Thrige: Oversigt over Verdenshistorien. 1884.

Arv. Ahnfelt: Kong Christian VIII.s Dagbog fra
Regenttiden i Norge, overs. af Ch. Brøndsted. 1883.

Brock: Hist. Efterretninger om Rosenborg. III. 1883.

*Johan Gotfried Grund: Afbildning af Nordmands
Dalen, den Kongelige Lyst-Hauge ved Fredensborg.
1773.

Kinch: Ribe Bys Historie og Beskrivelse 1536—1660.
7de og 8de H. Odde 1883.

Troels Lund: Danmarks og Norges Historie i Slut-
ningen af 16de Aarh. V. 1883.

O. Lütken: Nordsø-Eskadren og Kampen ved Helgo-
land. 1884.

Jens Munk: Navigatio septentrionalis. Udg. af P.
Lauridsen. 1883.

O. Nielsen: Kjøbenhavn 1536—1660. 2den Dels
2det H. 1883.

Hans Rasmussen: Grev Reventlow og Bondens Fri-
gjørelse. 1884.

---

*) Gave fra Hr. Branddirektør Frost, Kolding.

- P. F. Rist: Fra Støvlettiden. 1884.
- S. Birket Smith: Studier paa det gamle danske Skuespils Omraade. 1883.
- Sørensen: Den anden slesvigske Krig. 11te og 12te H. 1884.
- *J. Wahl: Slægtetog over Afkommet af Christj. Nielsen. 4de H. 1883.
- *L. Wagner: Stamtavle over Familien Wagner. Kolding 1883.
- Fr. Kaulen: Assyrien u. Babylonien. Zweite Aufl. Freiburg im Breisgau 1882.
- E. Curtius u. F. Adler: Olympia u. Umgegend. Berlin 1882.
- Schwanenflügel: Oldtidens Kulturhistorie i sine Faser. 1884.
- Thomsen: Det romerske Stats- og Privatliv i Oldtiden. 2den Udg. v. K. F. Kinch. 1883.
- Ussing: Hellas og Lilleasien i Foraaret 1882. 1883.
- Bordier et Charton: Histoire de France . . et les monuments de l'art de chaque époque. Paris 1878.
- Henr. Scharling: Morten Luther, Mindetale holdt i Universitetets Festsal 10de Nvbr. 1883.
- Granzow: Vort Aarhundrede, efter O. v. Leixner: Unser Jahrhundert. 1ste—9de H. 1883—84.
- Jul. Lange: Billedkunst. Skildringer og Studier fra Hjemmet og Udlandet. 1ste—3dje H. 1883—84.
- Falbe Hansen og Will. Scharling: Danmarks Statistik. 21de—24de H. 1883—84.
- Fr. Nielsen: Haandbog i Kirkens Historie. Første B., 1ste H. 1884.

Geografi, Naturvidenskaber og Mathematik.

- Geografisk Tidsskrift. 7de B., 1ste—4de H.
- Fra alle Lande. 1883: 5te—12te H.
- Fr. v. Hellwald: Jorden og dens Beboere, overs. v. John Hageland. Kristiania 1879—83.

*Hedeselskabets Tidsskrift. 1883: Nr. 1—9. 1884:
Nr. 1. Aarhus.

L. Koefoed: Danmarks, Norges og Sverrigs Jernbaner.
1884.

Tabeller til oven nævnte Værk. 1884.

v. Klöden u. Rich. Oberländer: Deutsches Land
u. Volk. VIII B. Leipzig u. Berlin 1884.

Tidsskrift f. populære Fremstillinger af Naturviden-
skaberne. 1883: 3dje—6te H.

Tidsskrift f. Physik og Chemi. 1883: 2det—12te H.
1884: 1ste—4de H.

Lütken: Dyreriget, en Haand- og Lærebog til Br.
ved højere Lærestalter. 1881—82.

S. Fritz: Hvad der foregaar i Atmosfæren. 1883.

Köhl: Den astronomiske Husven. 1883.

Prytz: Elektriciteten. 2det—8de H. 1883—84.

Tidsskrift for Mathematik. 1883: 1ste—6te H.

*Karl Schmidt: Nye Tavleregningsopgaver. 1ste H.
Odense 1883.

Jul. Petersen: Kinematik. 1884.

Adl. Steen: Matematiske Opgaver fra det første
Examenstrin i 1857—83. 1884.

Kroman: Isaac Newton og hans Betydning f. Viden-
skaben. 1884.

Skrifter af blandet Indhold.

Skrifter udgivne af Udvalget for Folkeoplysningens
Fremme. Nr. 127—132. 1883—84.

*Fr. Schjøtt: Det ny Testamentes Texthistorie i de
tre første Aarhundreder (Særtr.)*

Profeten Esaias' Bog, udlagt af R. Volf. II Binds
2den Halvdel. 1883.

Biblisches Handwörterbuch illustriert. Redigiert v.
Diakonus, Lic. theol. P. Zeller. 1ste—4de H. Calw
u. Stuttgart 1884.

---

*) Gave fra Forfatteren.

- Den hellige Pelagia, en Legende fra Oldkirken, oversat af Fr. Nielsen. 1884.
- Melodier til P. O. Boisens bibelske og kirkehist. Psalmer og Sange f. Skolen. Udg. af Nutzhorn. 1864.
- Harald Høffding: Formel Logik. 1884.
- Fr. Nielsen: Karakteristikker og Kritikker. 1884.
- *Angeli Politiani et aliorum virorum illustrium epistolæ. Hanoviæ MDCXII.

Bibliotheket har desuden modtaget et Par større Gaver af Dhrr. Pastor Wagner i Seest og Tandlæge Friis i Kolding.

Blandt de fra Pastor Wagner tilsendte Skrifter, der tilsammen udgjøre henved 70 Numre, væsentlig af theologisk Indhold, skal her blot fremhæves nogle enkelte:

- D. G. Monrad: De formis quiescentibus linguarum Semiticarum. (Med Monrads egenh. Tilegnelse til Statsminister Møsting.) Hauniæ 1838.
- C. T. Engelstoft: Lærebog i Kirkehistorien. 1845. Syv Dissertationer fra Aarene 1825—27 „pro stipendio Collegii Medicei“.
- Mücke: Das apostolische Glaubensbekenntniz. Berlin 1873.
- Do.: Der kirchenpolitische Kampf in Preuszen u. im deutschen Reich. Brandenburg a. d. H. 1878.
- C. Hase: Kirkehistorie. Oversat af Petersen og Øhlenschläger. 1843.
- Sulpiti Severi: Historia sacra. Lugd. Batavorum MDCXXXV. (Med Luxdorps Navn og Mærke.)
- Af de fra Tandlæge Friis modtagne Bøger — tilsammen ca. 30 Numre — fortjene følgende at nævnes: Samling af Skrifter til Erindring om K. L. Rahbek og Karen Margr. R. f. Heger. 1831.
- Essai sur l'histoire du droit naturel. I—II. Londres 1757—58.

Archenholz: Udsigt over det Brittiske Folks Historie
1788—92. Oversat af Rahbek, L. Smith m. fl.
1790—94.

Den Jydske Lovbog p. gammel Dansk med Anmærkninger og Forklaringer af P. Kofod Ancher. 1783.

G. H. Olsen: Indlæg i Anledn. af Prof. Oehlenschlägers Appel til Publikum. 1816.

K. L. Rahbek: Svar paa Prof. Oehlenschlägers Appel til Publikum i Anl. af Lystspillet Frejas Alter forkastet af Theatercensorerne. 1816.

Joh. Müller: Lehrbuch der kosmischen Physik. Braunschweig 1856.

Do.: Atlas til oven nævnte Værk.

Den naturhistoriske Samling.

Dels ved Gaver og dels ved Indkjøb har Samlingen atter i Aar modtaget baade ret anselige og temmelig værdifulde Forøgelser.

Blandt forskellige Gaver fremhæves:

To Havremusreder, Gave fra Hr. Gartner Raffn.

En særdeles smuk og vel konserveret Rede af en

Væverfugl, Gave fra Hr. Skibskpt. Klopborg.

Tejste (gammel Fugl)	} Gaver fra Hr. Smedemester
Øret Lappedykker	

Stor Tornskade

Alm. Træløber

Tejste (ung Fugl)

De væsentligste Skeletdele af en Stork

Hvepsebo

} Gaver fra
Disciple.

Ved Kjøb har Samlingen bl. a. erhvervet:

Ilder (udstoppet).

Kranie af Odder.

„ „ Bæver.

Skelet af Spurvehøg.

Kranie af Marabustork.

Vingeskelet af do.

Flodørn.
 Hvid Varietet af Musvaage.
 Kirsebærfugl.
 Snespurv.
 Bjærglærke.
 Stor Regnspøve.
 Klire.
 Sandløber.
 Fiskehejre.
 Alm. Alk.
 Pighaj.

Den fysiske Samling.

I Slutningen af April gennemgik Instrumentmager Weitzmann hele Samlingen og udtog alle de Apparater og Instrumenter, der trængte til Eftersyn og Reparation. De i den Anledning nødvendige Udgifter ville, som allerede bemærket, for en stor Del kunne afholdes af en paa Finansloven i den Anledning given Bevilling.

Ved Indkjøb har Skolen endvidere erhvervet:

Glasstang.
 Ebonitstang.
 3 elektriske Penduler.
 Apparat til Paavisning af Fordelingselektricitet.
 Do. do. af Elektricitetens Sæde paa en Leder.
 Elektrisk Kugledans.
 Elektroskop.
 Telefon.
 Mikrofon.
 Telegrafapparat.
 Deklinationsnaal.
 Thermoelektrisk Bøjle.
 Cartesiansk Djævel i Glas.
 1 Dusin Glastaarer.

Det øvrige Undervisningsapparat og Materiel.

Til Brug ved den geografiske Undervisning er der anskaffet en Jordglobe (Kieperfs) samt Südows Væggekort over Evropa. Apparatet til Tegneundervisningen er blevet forøget med et passende Udvalg af Helstedes Gibsornamenter.

Endvidere er der blevet anskaffet fuldstændig nyt Materiel til 3dje Underklasse (16 Skoleborde, 1 Væggetavle, 1 Katheder og 1 Klasseskab). Det ny Materiel er i det hele taget udført efter samme Model som det, der i forrige Skoleaar anskaffedes til 1ste Underkl. Det er Bestemmelsen, at der inden næste Skoleaar skal anskaffes lignende Materiel til 2den Underklasse.

Skolebygningen.

Det Værelse, der i de foregaaende Skoleaar har været benyttet til Sangsal, blev i Sommerferien 1883 omdannet og indrettet til Lokale for 3dje Underklasse.

Skolens Arkiv har modtaget en værdifuld Forøgelse i en af Hr. cand. polyt. Jessen udarbejdet Grundtegning i stor Maalestok af alle de ved Undervisningen benyttede Lokaler. I Følge den ligeledes af Hr. Jessen udførte Beregning af Klasseværelsernes Kubikindhold, stiller Forholdet med Hensyn til Luftmængden pr. Individ i de enkelte Klasser sig paa følgende Maade for indeværende Skoleaar:

Klasse.		Værelsets Kubik- indhold.		Luftmængde pr. Individ.		
V	Kl.	3100	Kubikfod.	775	Kubikf.	pr. Individ.
IV	—	3550	—	236	—	—
III	—	4750	—	197	—	—
II	st.	3150	—	225	—	—
II	R.	3550	—	160	—	—
I	—	4200	—	135	—	—
3	U.	5200	—	162	—	—
2	U.	3500	—	109	—	—
1	U.	4150	—	197	—	—
Naturhist.						
	Samling	4950	—	154	—	—*)
	Hjælpekl.	2700	—	245	—	—*)

Til Vejledning ved Vurderingen af de her anførte Tal bemærkes, at den af Ministeriet i Anledning af Skolehygiejnen nedsatte Kommission har i sit som Manuskript trykte „Udkast til hygiejniske Bestemmelser for Kongerigets Skoler“ foreslaaet 130 Kbf. pr. Individ som Minimum for Skolestuer. Forholdet stiller sig altsaa gennemgaaende paa en enkelt Undtagelse nær ret gunstig for denne Skoles Vedkommende; men paa den anden Side bør det dog fremhæves, at selv et betydelig mindre Kubikrum Luft end det, der gennemsnitlig bydes pr. Discipel her i Skolen, vilde være at foretrække, hvis der i alle Lokaler fandtes et praktisk anlagt Ventilationssystem af en saadan Styrke, at Luften kunde fornys 2 til 3 Gange i Timen.

---

*) Beregnet efter det største Antal Disciple, der undervises i vedkommende Lokale, henholdsvis 32 og 11.

Forskjellige Meddelelser.

Legater og Fripladser.

Kolding Borgeres Præmielegat uddeltes paa den i Fundatsen fastsatte Dag, den 23de Oktober. Følgende Disciple erholdt Præmie for Fremsigelse af danske Vers: Jhns. Mørch, H. Brødsgaard, S. Petersen, F. Hansen, A. Halby, C. Tillisch, P. Rasmussen, K. Jensen og A. Boesen. Præmie for Sang tildeltes følgende Disciple: Chr. Schmidt, E. Brødsgaard, H. Gether, V. Bahnson, J. Drejjer og F. Nissen.

7 Disciple have nydt fri Undervisning og 9 ere gaaede for halv Betaling. Sparekassen for Kolding By og Omegn har i Overensstemmelse med den i sin Tid af Sparekassens Bestyrelse fattede Beslutning angaaende Oprettelsen af en Friplads ved Kolding Latin- og Realskole betalt Skolepenge for en udenbys Discipel.

Arvingerne efter den afdøde Bestyrer af Vejle Amts højere Realskole i Kolding, Professor H. C. F. Lassen, have under 26de Novbr. 1883 oversendt Fundatsen til „Professor H. C. F. Lassens Legat til Kolding Latin- og Realskole“. Legatkapitalen er 1000 Kr., hvis Renter i Følge de fundatoriske Bestemmelser under visse nærmere fastsatte Eventualiteter skulle tilfalde en „flittig, begavet og til en saadan Understøttelse trængende Elev i en af Kolding Latin- og Realskoles to øverste Klasser“. Legatbestyrelsen bestaar af Skolens Forstanderskab i Forening med dens Bestyrer.

Korrespondance.

8de Juni 1883. Cirkulære fra Ministeriet f. K. og U. med Anbefaling af Kapt. Amsincks Lærebog til Brug ved den gymnastiske Undervisning i de lærde Skoler.

9de Juni. Modtaget fra Kommissionen ang. Skolehygiejnen „Udkast til hygiejniske Bestemmelser for Kongerigets Skoler“ med Anmodning om at indsende Betænkning desangaaende.

14de August. Andragende fra Skolens Forstanderskab til Ministeriet om, at der paa Finantsloven for 1884—85 maatte blive optaget Forslag om en Bevilling paa 3000 Kr. til Kolding Latin- og Realskole i Lighed med Bevillingen for det foregaaende Finansaar. Andragendet var ledsaget af et i sin Tid fra Ministeriet til Udfyldning oversendt Skema.

15de August. Beretning fra Bestyreren til Ministeriet ang. de i Juni og Juli afholdte Afgangsprøver.

23de Oktober. Modtaget Skoleinspektionens Beretning om de i 1883 kontrollerede Afgangsexaminer ved de lærde Skoler og Realskolerne.

30te Oktober. Brev fra Bestyreren af Latin- og Realskolen i Helsingør med Anmodning om at meddele ham Indholdet af det for Lærerne v. Kolding Latin- og Realskole vedtagne Regulativ for Lønningsforhøjelser. — Bestyrerens Svar afsendt 14de Novbr.

26de November. Modtaget Fundatsen til „Professor H. C. F. Lassens Legat til Kolding Latin- og Realskole“ tillige med kongelig Approbation af 19de Maj 1883.

1ste April. Meddelelse fra Ministeriet om, at der paa Finansloven for 1884—85 var bevilget Skolen en Understøttelse af 3000 Kr.

4de April. Afsendt Indberetning til Ministeriet ang. de forestaaende Afgangsprøver.

4de April. Afsendt til Ministeriet de fra samme i sin Tid modtagne Skemata, paa Grundlag af hvilke der fra Ministeriets Side vil blive udarbejdet en fælles Aarsberetning for alle Realskoler.

29de April. Meddelelse fra Ministeriet gennem Instrumentmager Weitzmann om, at Kolding Latin- og Realskole var optagen blandt de Skoler, der kom til at nyde godt af den paa indeværende Aars Finanslov givne Bevilling til Eftersyn, Vedligeholdelse og Supplering af fysiske Apparater.

27de Maj. Modtaget Brev fra Docent Thomsen ang. Examensinspektionen ved de forestaaende Afgangsprøver.

29de Maj. Modtaget fra Ministeriet Skemaet til den skriftlige Del af IV Klasses Hovedexamen og alm. Forberedelsesexamen.

Forholdsregler mod snitsomme Sygdomme.

I Overensstemmelse med ministerielt Cirkulære af 11te Maj 1880 ville følgende Regler være at iagttage:

a. Naar der udbræder en smitsom Sygdom i et Hjem, hvor der findes skolesøgende Børn, gjøres der strax Anmeldelse derom til Skolens Bestyrer.

b. Hvis Sygdommen viser sig at være Skarlagensfeber, Difteritis, Blodgang, exanthematisk Tyfus eller Kopper, formenes Disciple — saa vel som Lærere —, i hvis Hjem der findes Patienter med disse Sygdomme, Adgang til Skolen, indtil al Fare for Smitte er hævet.

c. Denne Forholdsregel vil derimod i Reglen ikke være at iagttage under andre Epidemier (f. Ex. Mæslinger, Kighoste, Faaresyge, tyfoid og gastrisk Feber), med mindre disse skulle være af særlig ondartet Karakter. Tvivlstilfælde afgjøres af Skolens Bestyrer efter Konference med vedkommende Huslæge.

Uddrag af Skolens Regnskab for 1883.

Indtægt:

Skole- og Indskrivningspenge . . .	14917	Kr. 57 Ø.
Examensgebyr	144	— " —
Af Statskassen i Følge Lov af ¹⁰ / ₄		
1855	3000	— " —
Af Statskassen paa Finansloven . . .	2250	— " —
Af Amtet i Følge Overenskomst af		
¹³ / ₄ 1879	2000	— " —
Renter af Kapital	329	— 70 —
Refusion fra Kolding Kirke	22	— 66 —
Leje af et Grundstykke	10	— " —
	<hr/>	
	22673	Kr. 93 Ø

Udgift:

Løn til faste Lærere	13683	Kr. 31 Ø.
Tilskud til Pensionsfonden	678	— 35 —
Timeundervisning	1964	— ” —
Inspektion	170	— ” —
Pedeltjeneste og Rengjøring	364	— 89 —
Bibliothek og Samlinger	512	— 75 —
Præmier til Disciple (Kolding Borgeres Præmielegat)	42	— 95 —
Brændsel og Belysning	727	— 68 —
Skatter og Afgifter	158	— 5 —
Regnskabsføreren	100	— ” —
Bygningernes Vedligeholdelse	711	— 84 —
Inventariets Vedligeholdelse og Fornyelse	630	— 14 —
Blæk- og Papirkonto	55	— 3 —
Skoleprogrammets Trykning	145	— ” —
Avertissementer	84	— 63 —
Forskjellige Udgifter	195	— 26 —
En ny Havemur	862	— ” —
Underskud for 1882	155	— ” —
	21240	Kr. 88 Ø.
Overskud	1433	— 5 —
	22673	Kr. 93 Ø.

Afgangs- og Aarsprøven i Juni og Juli 1884.

A. Fjerde Klases Hovedexamen og almindelig Forberedelsesexamen.

Skriftlig Prøve.

Mandagen d. 16de Juni.

- 8—12. IV Kl. . . . Udarbejdelse i Modersmaalet.
4—8. IV Kl. . . . Arithmetisk Udarbejdelse.

Tirsdagen d. 17de Juni.

- 8—12. IV st. Kl. . . Latinsk Stil.
IV Rkl. . . . Engelsk Version.
4—8. IV Kl. . . . Geometrisk Udarbejdelse.

Onsdagen d. 18de Juni.

8—12. IV Rkl. . . . Praktisk Regning.

Mundtlig Prøve.

Onsdagen d. 25de Juni.

8. IV st. Kl. . . . Græsk.

5. IV Rkl. . . . Naturlære.

Torsdagen d. 26de Juni.

8. IV Kl. . . . Historie.

Lørdagen d. 28de Juni.

4. IV Kl. . . . Naturhistorie.

Mandagen d. 30te Juni.

4. IV Rkl. . . . Matematik.

Tirsdagen d. 1ste Juli.

8. IV Rkl. . . . Dansk.

12. IV st. Kl. . . . Fransk.

Torsdagen d. 3dje Juli.

8. IV st. Kl. . . . Matematik.

Fredagen d. 4de Juli.

3. IV Kl. . . . Tysk.

Lørdagen d. 5te Juli.

8. IV Kl. . . . Geografi.

Tirsdagen d. 8de Juli.

4. IV st. Kl. . . . Latin.

Onsdagen d. 9de Juli.

8. IV Rkl. . . . Engelsk.

B. Skolens Aarsprøve.

Skriftlig Prøve.

Fredagen d. 27de Juni.

10—2. V Kl. . . . Dansk Stil (fri Opgave).

11—2. III R. . . . Engelsk Version.

11—2. III st. . . . Latinsk Stil.

11—2. II st. . . . Tysk Stil.

11—2. II R. . . . Tysk Stil.

11—2. I Kl. . . . Regning.

11—2. 3 U. . . . Tysk Stil.

Lørdagen d. 28de Juni.

8—10 ³ / ₄ .	V Kl.	Latinsk Version.
8—10 ³ / ₄ .	III Kl.	Arithmetiske Opgaver.
8—10 ³ / ₄ .	II st.	Dansk Stil.
8—10 ³ / ₄ .	II R.	Dansk Stil.
8—10 ³ / ₄ .	I Kl.	Tysk Stil.
8—10 ³ / ₄ .	3 U.. . . .	Regning.
8—10 ³ / ₄ .	2 U.. . . .	Dansk Stil.
8—10 ³ / ₄ .	1 U.. . . .	Regning.
11 ¹ / ₄ —3.	V Kl.	Dansk Stil (bunden Opg.).
11 ¹ / ₄ —2.	III Kl.	Tysk Stil.
11 ¹ / ₄ —2.	II st.	Mathematiske Opgaver.
11 ¹ / ₄ —2.	II R.	Mathematiske Opgaver.
11 ¹ / ₄ —2.	I Kl.	Dansk Stil.

Mandagen d. 30te Juni.

8—10 ³ / ₄ .	V Kl.	Fransk Stil.
8—10 ³ / ₄ .	III Kl.	Geometriske Opgaver.
8—10 ³ / ₄ .	II st.	Latinsk Stil.
8—10 ³ / ₄ .	II R.	Engelsk Stil.
8—10 ³ / ₄ .	I st..	Latinsk Stil.
8—10 ³ / ₄ .	I R..	Engelsk Stil.
8—10 ³ / ₄ .	3 U.	Dansk Stil.
8—10 ³ / ₄ .	2 U.	Regning.
8—10 ³ / ₄ .	1 U.	Dansk Stil.
11 ¹ / ₄ —2.	III Kl.	Dansk Stil.
11 ¹ / ₄ —2.	II st.	Regning.
11 ¹ / ₄ —2.	II R.	Regning.

Mundtlig Prøve.

Mandagen d. 7de Juli.

8—9.	V Kl.	Historie.
8—10.	III st.	Græsk.
8—10.	III R.	Naturlære.
11—2.	III Kl.	Geografi.
8—10.	II st.	Naturhistorie.
8—10.	II R.	Engelsk.
11—2.	II st.	Tysk.

8—10.	I st.	. . . . .	Fransk.
11—2.	I R.	. . . . .	Engelsk.
11—2.	3 U.	. . . . .	Dansk.
11—2.	2 U.	. . . . .	Geografi.
11—1.	1 U.	. . . . .	Naturhistorie.

Tirsdagen d. 8de Juli.

8—9.	V Kl.	. . . . .	Naturlære.
8—11.	III Kl.	. . . . .	Dansk.
8—10.	II st.	. . . . .	Historie.
8—10.	II R.	. . . . .	Mathematik.
8—11.	I Kl.	. . . . .	Tysk.
8—11.	3 U.	. . . . .	Naturhistorie.
8—11.	2 U.	. . . . .	Dansk.
10—12.	1 U.	. . . . .	Historie.

Onsdagen d. 9de Juli.

8—9.	V Kl.	. . . . .	Latin.
11—12.	V Kl.	. . . . .	Græsk.
8—11.	III Kl.	. . . . .	Mathematik.
11—2.	III Kl.	. . . . .	Tysk.
8—10.	II st.	. . . . .	Geografi.
8—10.	II R.	. . . . .	Tysk.
8—11.	I Kl.	. . . . .	Naturhistorie.
11—2.	I Kl.	. . . . .	Dansk.
11—2.	3 U.	. . . . .	Fransk.
11—1.	1 U.	. . . . .	Geografi.

Torsdagen d. 10de Juli.

8—9.	V Kl.	. . . . .	Tysk.
8—11.	III Kl.	. . . . .	Naturhistorie.
11—2.	III st.	. . . . .	Latin.
8—10.	II st.	. . . . .	Latin.
8—10.	II R.	. . . . .	Historie.
11—1.	II st.	. . . . .	Dansk.
11—1.	II R.	. . . . .	Naturhistorie.
8—11.	I Kl.	. . . . .	Mathematik.
11—2.	I Kl.	. . . . .	Historie.
8—11.	3 U.	. . . . .	Geografi.
8—11.	2 U.	. . . . .	Naturhistorie.

Fredagen d. 11te Juli.

8—9	V Kl	Dansk og Oldnordisk.
8—10.	III st.	Fransk.
11—1.	III R.	Engelsk.
8—10.	II st.	Mathematik.
8—10.	II R.	Dansk.
11—1.	II st.	Fransk.
11—2.	I Kl.	Geografi.
8—11.	3 U.	Tysk.
11—2.	2 U.	Tysk.

Lørdagen d. 12te Juli.

8—9.	V Kl.	Fransk.
8—11.	III Kl.	Historie.
8—10.	II R.	Geografi.
8—10.	I st.	Latin.
11—2.	3 U.	Historie.
11—2.	2 U.	Historie.
11—1.	1 U.	Dansk.

Onsdagen d. 2den Juli, Kl. 9, prøves de ny Disciple.

Mandagen d. 14de Juli, Kl. 10, bekendtgjøres Udfaldet af Examinerne, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Onsdagen d. 20de August, Kl. 8, begynder Undervisningen i det ny Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Foresatte samt Enhver, der har Interesse for Skolen, indbydes til at overvære Examinerne og Bekendtgjørelsen af disses Udfald.

Kolding Latin- og Realskole, den 12te Juni 1884.

Karl Theisen.
